Методические указания

Форма
Ф СО ПГУ 7.18.2/05

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Қылмыстық құқық және қылмыснама кафедрасы

Прокурорлық қадағалау пәні бойынша
«050301 – Юриспруденция» бакалавр мамандығының сырттай бөлім студенттері
үшін бақылау жұмыстарын орындау бойынша

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Павлодар

Лист утверждения к методическим указаниям

Форма

Ф СО ПГУ 7.18.1/05

БЕКІТЕМІН
Тарих және құқық факультетінің
деканы
_______________ Ақышев А.А.
200__ ж. «___» «_______»_

Құрастырушы: аға оқытушы ___________ Б.Ж.Бейсембаев

Қылмыстық құқық және қылмыснама кафедрасы

Прокурорлық қадағалау пәні бойынша
«050301 – Юриспруденция» бакалавр мамандығының сырттай бөлім студенттері
үшін бақылау жұмыстарын орындау бойынша

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Кафедра отырысында **ұсынылған** 200__ ж. «___» «____________»
Хаттама № ___

Кафедра меңгерушісі _____________ Иксатова С.Т

Тарих және құқық факультетінің әдістемелік кеңесінде **құпталған**
200__ ж. «___» «___________» Хаттама № ___

ӘК төрайымы _____________ Мошна Н.И.

Бақылау жұмысын рәсімдеу және жазу бойынша нұсқаулықтар

Жұмыс оқу жоспарына сәйкес «Прокурорлық қадағалау» пәні бойынша сырттай бөлім студенттері бақылау жұмыстарын орындайды. «Прокурорлық қадағалау» пәні бойынша бақылау жұмыстарын орындау студенттердің пәнді оқу барысындағы студенттердің өздік жұмыстарының бірі болып табылады.

Бақылау жұмысын **жазудың мақсаты** студенттерді оқу материалдары мен басқада қайнар көздермен өзіндік жұмыс істеуге үйрету, өзіндік ойлау қабиеттігін тексеру, осы тақырыптар бойынша білімді бекіту және тереңдету болып табылады.

Бақылау жұмысын жазбастан бұрын студент белгілі бір дайындық жұмыстарын жүргізуі керек:

1) бақылау жұмысының тақырыбын тандау;
2) ұсынылған әдебиеттерді және сондай-ақ тақырыпқа қатысты қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді зерттеу.

Әдебиеттерді зерттегеннен кейін бақылау жұмысын жазуға кірісу керек.

Бақылау жұмыс мазмұнына қойылатын негізгі талаптар – оның дербестігі және шығармашылық сипаты. Оқулықтарды, мақалаларды механикалық түрде көшіріп жазуға жол берілмейді. Бақылау жұмысының мәтінінде зерттеген қайнар көздерден сөздерді қолдануға болады, бірақ оған сілтеме көрсетілуі керек.

Бақылу жұмыстың құрлымы келесі бөліктерден тұруы керек:

- алдыңғы бет (титульный лист);
- жоспар;
- кіріспе;
- негізгі бөлім;
- қорытынды;
- тапсырмаларды шешу;
- қолданған әдебиерттердің тізімі.

Негізгі бөлімде таңдалынып алынған тақырып бойынша жоспарда көрсетілген сұрақтарды қарастырады. Ол толық және нақты болуы шарт. Студент өзінің жұмысында әртүрлі авторлардың теориялық мәліметтерін алып, олар бойынша құқықтық танымдар, мысалдар келтіре отырып, қорытындылар шығаруы қажет. Қарастырылған әрбір жаңа тақырыпты жаңа беттен бастап сұрақтың аталуын толықтай жазуы керек. Әрбір сұрақта студенттің қысқаша қорытынды пікірі болуы шарт.

Қорытынды бөлімде қарастырылған барлық сұрақтар бойынша негізгі қорытынды мен жұмыс нәтижесін шығарады.

Қолданылған әдебиеттер тізімінде ең алдымен реттік негізі бойынша құқықтық нормативті актілер, содан кейін тақырып бойынша қолданылған әдебиеттер жазылып, жұмыста оларға сілтемелер көрсетіледі.

Өрескел қателіктермен орындалған, сонымен қатар басқа да өрескел кемшіліктер жіберіліген жұмыстар бағаланбайды, бірақ қаьеліктерді жою үшін немесе қайтадан орындау үшін жұмыс студетттерге беріледі.

Тақырыпты студенттің тегінің алғашқы әрпі бойынша таңдауға болады.

«Прокурорлық қадағалау» пәні бойынша бақылау жұмысын орындауға бюджеттік уақыты

№	**Жұмыс мазмұны**	**Болжанған сағаттар саеы**	**Болжанған уақыт %**
1	Тақырып бойынша қолданыстағы нормативті құқықтық акт, ұсынылған әдебиеттерді талдау	3с.	21 %
2	Жұмыс жоспарын құру	1 с.	7 %
3	Кіріспені жазу	1 с.	7 %
4	Жұмыстың негізгі бөлімін жазу	5 с.	32 %
5	Қорытынды жазу	1 с.	7 %
6 Рәсімдеу және қорғау	2 с.	13 %	
7	Қателікті жою	2 с.	13 %
	Барлығы	**15 с.**	**100 %**

Бақылау жұмысының тақырыптарының (нұсқасының) тізімі

№1 тақырып Прокурорлық қадағалаудың мәні мен міндеті

«Прокурорлық қадағалау» курсының мәселесі мен жүйесі.

Прокурорлық қадағалау ұғымы, мәні. Прокурорлық қадағалаудың объекті. Прокурорлық қадағалау мемлекет іскерлігінің ерекше түрі ретінде. Заңды сақтау прокурорлық қадағалау жеке құқықтық пән ретінде. Прокуратура іскерлігінің құқықтық негізі. ҚР прокуратура органдарының ұғымы және қызмет көрсету жүйесі. ҚР прокуратура органдарының алдына қойылатын міндеттер. «ҚР прокурорлық қадағалау» курсының басқа заңгерлік пәндермен ара қатынасы.

Жоспар:

1 Прокурорлық қадағалау ұғымы.
2 «Прокурорлық қадағалау» курсының пәні
3 Прокурорлық қадағалау жүйесі
4 Прокуратура іскерлігінің және ұйымдастырылуының тұжырымдамалық негізі бар нормативтік актілер
5 Прокурорлық қадағалауды сипаттайтын факторлар

Әдебиет [1,5,6,8]

№2 тақырып Прокуратура органдарының іскерлігінің және ұйымдастырылуының принциптер

Ата заң принциптерінің мағынасы, ұғымы және олардың салалық принциптермен ара қатынасы. ҚР прокуратура органдарының іскерлігі және ұйымдастырылуы мекемелер мен орталықтандырылған жүйе органдары ретінде.

Прокурорлық өкілеттіктің орындалуы басқа мемлекеттік органдар мен лауазымдық тұлғалардан тәуелсіз. Прокурорлық қадағалау жариялылығы. Прокурор жұмысындағы адамгершілік бастаулары және прокуратура жұмысындағы әріптестілік.

Жоспар:

1 Ата заң принциптерінің ұғымы және мағынасы.
2 Салалық принциптер мағынасы және түсінігі
3 Негізгі салалық принциптер.

Әдебиет [1,5,6,8,30]

№3 тақырып Прокуратура органдарының іскерлігінің мазмұны және бағыттары

Прокурорлық қадағалау қызметі. ҚР прокуратура органдарының негізгі бағытының түсінігі. Прокурор іскерлігінің негізгі ара қатынасының прокурорлық қадағалау салаларымен ара қатынасы. Прокурорлық қадағалаудың негізгі бағыттарының жалпы сипаттамасының түрлері.Прокуратура органдарының жоғары қадағалауды орындау бойцынша іскерлігі. Прокуратура органдарының іскерлігінің құқықтың кепілдігі.

Жоспар:

1 Прокуратура органдарының іскерлігінің негізгі бағыттарының ұғымы.
2 Прокурорлық қадағалаудың негізгі бағыттарының түрлері.
3 Прокуратура органдары іскерлігінің құқықтың кепілдігі
4 Үндеулерді қарастыру
5 Прокурор актілеріне және әрекетіне шағым беру

Әдебиеттер [1,5,6,8,30]

№4 тақырып Прокуратура органдарының жүйесі, құрылымы және олардың ұйымдастырылуы

Прокуратура органдарының жүйесі, ұғымы және олардың ұйымдастыруы. Республиканың бас прокуроры, оның орынбасарлары, олардың өкілеттіктері.

Жоспар:

1 Прокуратура органдарының жүйесі ұғымы.
2 Прокуратура органдарының құрылымы
3 Прокуратура органдарының іскерлігін ұйымдастыру.

Әдебиет [1,5,6,8,30]

№5 тақырып Прокуратураның құқықтық актілерінің жүйесі

Прокурордың құқықтың актілері. Прокурорлық қадағалаудың құқықтың актілер жүйесі, олардың түрлері. Негізгі және қолдану тәртібі.

Прокурор әрекетін және ұйымдастыру сұрақтарын ретке келтіретін актілер (бұйрықтар, жарлықтар, өкімдер, нұсқаулар). Прокурорлық бақылау актілері(қаулы, арыз, жарлық, ықпал-шара, ұсыныс, наразылық, заңды түсіндіру).

Жоспар:

1 Наразылық, оның мәні және түрлері.

2 Қаулы шығару негіздемесі. Олардың орындалу міндеттілігі.

3 Ықпал-шара, оның қолданылуы.

4 Прокурорлық қадағалау актілерінің жалпы өзгешеліктері және айырмашылығы.

Әдебиет [1,5,6,8,13,32]

№6 тақырып Адамның және азаматтың бостандығы мен құқы, мемлекеттің және заңды тұлғалардың мүддесін қорғауда прокурор қадағалауы

Қадағалау міндеті мен пәні, ұғымы. Қадағалауды іске асыру бойынша прокурордың өкілеттігі. Қадағалауды ұйымдастыру және бұзушылыққа жауап қайтару актілері. Прокурор наразылығы. Ұйғарым. Ұсыныс. Тәртіптік және әкімшілік түріндегі қылмыстық іс қозғау туралы прокурор қаулысы. Сот органдары прокуро қуынымы.

Жоспар:

1 Қадағалау мәселесі және мазмұны.

2 Белгілі саладағы прокурор өкілеттігі.

3 Анықталған бұзушылыққа жауап қайтару формалары.

Әдебиет [1,2,6,8,16,18,26]

№7 тақырып Соттағы мемлекет мүддесінің өкілі

Қадағалау міндеті мен мәселесі және мақмұны.

Сот талқылауындағы прокурор құзіреті. Заңды бұзушылықты аңғартудың әдісі мен формалары. Прокурордың айыптау сөзі. Бұзушылықты анықтаудағы прокурорлық жауап қайтару шаралары. Белгілі саладағы прокурорлық қадағалау актілері. Сот ісін қарастырудағы заң бұзушылыққа наразылық білдіру прокуролық жауап қайтарудың негізгі формасы ретінде.

Жоспар:

1 Қадағалаудың міндеті мен мәселесі және мазмұны.

2 Белгілі саладағы прокурор өкілеттігі

3 Белгілі саладағы заң бұзушылықты анықтау әдістері мен формалары.

4 Заң күшіне еңбеген сот қаулысына наразылық көрсету.

5 Заң күшіне енген сот қаулысына наразылық көрсету.

6 Нормативті қаулыға наразылық көрсету.

Әдебиет [1,2,3,5,6,7,10,11,12,13,35]

№8 тақырып Жедел-іздеу іскерлігін прокурорлық қадағалау

Міндеті, мәселесі, ұғымы және мәні. Белгілі саладағы прокурор өкілеттігі. Белгілі саладағы заң шығарушылықты аңғартудың әдісі мен формалары. Бұзушылықты ашудағы прокурордың жауап қайтару шаралары. Ата заңға, ҚР Президентінің заңы мен актіне қайшылық көрсететін, т.б. сұрақтар бойынша қадағалаудың орындалу ерекшелігі.

Жоспар:

1 Қадағалау міндеті, мәселесі, мазмұны.

2 Жедел-іздеу іскерлігінің заңдылығын қамтамасыз ету бойынша прокурор өкілеттігі.

3 Белгілі саладағы прокурор қадағалауының актілері

Әдебиет [1,6,9,15,2]

№9 тақырып Прокурордың тергеу және алдын ала тергеу заңдылығын қадағалауы

Мәні, ұғымы, мәселесі және міндеті. Қадағалауды жүзеге асыру бойынша актілер және басқа да құқықтық құралдар. Белгілі саладағы прокурор өкілеттігі азаматтың және адам бостандығына байланысты: тұтқындау, тінту, тәркілеу, пошта-телеграф корреспонденциясын тұтқындау т.б. азаматтардың Ата заң құқығына қарасты қадағалаудың орындалу ерекшелігі.

Алдын ала тергеудегі жалпы шарттарды қолдануды қадағалау. Тергеуші мен прокурордың ара қатынасы. Қылмыстық іс қозғауды қадағалау. Алдын ала тергеуді қадағалау. Алдын ала жауапқа тарту шаралары және айыпты тағайындау. Істің сотқа жіберілуін және тергеуші жұмысын алдын алуын қадағалау.

Жоспар:

1 Қадағалаудың мазмұны, міндеті және мәселесі.

2 Жедел-іздеу іскерлігінің заңдылығын қамтамасыз ету бойынша прокурор өкілеттігі.

3 Белгілі саладағы заң бұзушылықты ашудың формасы мен әдістері.

4 Бұзушылықты ашудағы прокурорлық жауап қайтару шаралары.

5 Белгілі саладағы прокурор қадағалауының актілері.

Әдебиет [1,6,9,15,28]

№10 тақырып Прокурордың әкімшілік өндірістің заңдылығын қадағалауы

Қадағалаудың міндеті, мазмұны және мәселесі. Әкімшілік өндірістің заңдылығының жүзеге асуын қадағалау мақсаты. Әкімшілік өндірістің заңдылығын қамтамасыз ету бойынша прокурор өкілеттігі.

Заңды бұзушылықты ашудың формалары мен әдістері.

Бұзушылықты ашуда прокурордың жауап қайтару шаралары. Әкімшілік өндірістің заңдылығын қамтамасыз ету бойынша прокурорлық қадағалау акті.

Жоспар:

1 Қадағалау міндеті, мақсаты, мазмұны, мәселесі.

2 Әкімшілік өндірістің заңдылығын қамтамасыз ету бойынша прокурор өкілеттігі.

3 Белгілі саладағы заң бұзушылықты ашу әдісі мен формалары.

4 Бұзушылықты ашудағы прокурорлық жауап қайтару шаралары.

5 Прокурорлық қадағалау актілері.

Әдебиет [1,5,6,8,12]

№11 тақырып Прокуратурамен жүзеге асатын қылмыстың іздеу

Қылмыстың іздеу бойынша прокурор өкілеттігі. Тергеу істерін жүргізу кезіндегі прокурордың қатысуы істі сотқа беру істің тоқтатылуы, қылмыстың іздеудің тоқтатылуы немесе қылмыстық істі қосымша іздеу үшін қайтару.

Жоспар:

1 Қылмыстың іздеу ұғымы және түрі.

2 Қылмыстық іс бойынша Прокурордың өкілеттігі.

Әдебиет [1,5,6,8,15,18,28,33]

№12 тақырып Прокуратура органдарындағы қызмет және прокуратура қызметкерлерінің құқын қорғауы

Прокурор қызметі көмекшісі, прокурор лауазымына тағайындалатын тұлғаларға қойылатын талаптар. Прокуратура қызметкерлеріне берілетін сыныптық шен және аттестация сұрақтары. Прокуратура органдарының қызметкерлерінің әлеуметтік және құқықтың қорғалуы. Еңбектің құқықтық жауап қайтаруы.

Жоспар:

1 Прокурор көмекшісі, прокурор лауазымына тағайындалатын тұлғаларға қойылатын талаптар.

2 Аттестациялау сұрағы және прокуратура қызметкерлеріне берілетін сыныптық шендер

3 Арнайы құралдарды пайдалану және атыс-оқ қаруын қолдану.

4 Прокуратура органдары қызметкерлерінің құқықтық және әлеуметтін қорғалуы

Әдебиет [1,5,6,4,30,34]

Ұсыныстық әдебиеттер тізімі

1 Басков А.И."Прокурорлық қадағалау " оқулық м 98

2 Семянов В.М."Сот және прокуратуре ұйымы "

3 Шифман М.И."Қылылмыстық іс бойынша прокурор сөзі

4 Акпарова. А."Қ.Р.Прокуратура органдарының дамуы және қалыптасуы ".- 2000 ж.

Нормативттік әдебиет

5 ҚР Ата заңы 1995ж 21 желтоқсанан "ҚР прокуратура туралы " заң күші бар президент жарлығы

6 "КР сот жүйесі және сот өкілдерінің мәртебесі турулы заң"

7 И.Ж. Бақтыбаев руакциясымен "КР прокуратурасының нормативті құқықтық актілері туралы жинағы

8 КР қылмыстық іс кодексі

9 Азаматтық іс кодексі

10 К.Р. Қылмыстық атқарушы кодексі

11 К.Р.әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі

12 1996ж 26- сәуірден №13 бұйрығы " азаматтық істі

13 1996 13-қыркүйектен №26 бұйрығы "Сот қаулысының заңдылығын және істі атқарушы органдарды прокурордың қадағалуы туралы"

14 1996 жылғы 23 желтоқсанан №39 бұйрығы "жедел іздеу қызыметінің заңдылығының прокурорлық қадағалануы туралы"

15 1997 жылдың 5 наурыздан №3 бұйрығы " Жазаны орындау және азаматтары аяқтау заңдылығын прокурорлық қадағалуы туралы"

16 1997 жылдың 17 ақпанынан №2 бекітілген бұйрық бойынша әскери прокуратура жағдайы туралы"

17 1997 жылдың 9 маусымнан №16 жарлығы (1998 жылғы 27 мамырдан №35 бұйрықпен өзгертілген) "адамның және азаматттың бостандығы мен құқы, мемлекеттің және заңды тұлғалардың мүддесін қорғауда прокурор қадағалуын ұйымдастыру туралы"

18 1997 жылғы №18 бұйрық "Көлікттік прокуратура жұмысын ұйымдастыру туралы"

19 1998 жылғы 13 қаңтардан №6 бұйрықтан бекітілген құқықтың санақ және мәлімет орталығының жағдайы туралы"

20 1998 ж.5 қаңтардан №9 бұйрық " қылмысқа қарсы күрес және КР ҚПК(қылмыстық процесс код) нормаларын қолдану шаралары туралы

21 1998 ж.27 қаңтардан №95 бұйрықпен бекітілгенқабылдау тіркеу есепке алу және арызды шешу, қылмыс не басқа оқиғалар туралы мәліметтерді тіркеу тәртібі бойынша нұсқама алу, тұлғаларды жеке тектік және дактилоскоптық есепке алуды қолдану қылмыс жасағандарды іздеу салу есебін жүргізу нұсқамасы"

22 1998 ж. 9 ақпаннан №15,бұйрықпен бекітілген " азаматтардың прокуратура органдарына жолдаған үндеулерін қарастыру және шешу тәртібі туралы нұсқама

23 1998 ж. 17 наурыздан №21 бұйрық " жастар және кәмелетке жасы толмағандар қатысында прокурорлық қадағалаудың заңды қолданудың тиімділігі мен деңгейін көтеру туралы"

24 1998 ж.26 наурыздан №25 жарлығы "елді мекенді қажетті құқықтық мәліметтендірумен қамтамассыз ету жұмысы туралы"

25 1998 ж.26 мамырдан №33 бұйрық "азаматтардың құқын, заңды тұлғалардың кәсіпкерлік етуде еркіндігі бойынша заңғаруды пайдалануда прокурорлық қадағалауды ұйымдастыру туралы"

26 1998 ж.1 маусымнан №34/23-98/1-523/1-98 жарлығы " темір жол көлігінде жүктің ұрлануы туралы қылмыстың белгілеріне және арызды қарастыруға жауап қайтару тәртібі туралы"

27 1998 ж.8 маусымнан №39 бұйпық " тергеудің және дәлелдеудің заңдылығын ұйымдастыруда прокурор қадағалауы туралы"

28 1998 ж.8 маусымнан №38 бұйрық "мемлекеттік өкілет және басқарудың орталық органдарының құқықтық актілерінің заңдылығын ұйымдастырылуын прокурор қадағалауы туралы"

29 1998 ж. 9 маусымнан №41 бұйрығы "КР заң шығару жүйесімен құқықтың мәлімет бойынша прокуратура органдарының туралы "

30 1999 ж. 29 қыркүегімен (бекітілген) " кіші кәсіпкерлік субъектілерінің іскерлігін тексеру, құжаттардың алғашқы есебін тіркеу,тәртібі туралы " ереже №83 бұйрықпен бекітілген

31 2000 ж. 1 қаңтарынан №4 бұйрық " қылмыстық істі қарастыруда заңдылықты бұымдастыру бойынша прокурорлық қадағалау туралы"

Қосымша әдебиеттер

32 Сембин Б.А. алдын ала тергеуде,сот ісінде "Адамның және азаматтың бостандығы мен конституциялық құқымен қамтамасыз етуде прокурордың қылмыстық процессуалды әрекетінің мазмұны мен формасы.

33 ПМУ хабаршысы №4,2002 ж "КР-ғы прокуратура органдарының салдарды тәрбиелеу мәселесі"

34 ПМУ хабаршысы №4,2002 ж прокурордың айыптау сөзі мемлекеттің қоғамға жасалған қауіпті іске қатнасы ретінде.

В	Г	Д	Е	Ж	З	И	К	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Э	Ю	Я
11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11
1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12
2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3
5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4
6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5
7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6
8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7
9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9
11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11
1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12
2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3
5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4
6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5
7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6
8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7
9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9
11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11
1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12
2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Б	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**	**Е**	**Ж**	**З**	**И**	**К**	**Л**	**М**	**Н**	**О**	**П**	**Р**	**С**	**Т**	**У**	**Ф**	**Х**	**Ц**	**Ч**	**Ш**	**Щ**	**Э**	**Ю**	**Я**
Аты	**Тегі**																											

Бақылау жұмысын рәсімдеу және жазу бойынша әдістемелік нұсқаулықтар

Бақылау жұмысы А-4 А4 (210х297 мм) ТМОС 2,301-68. форматты ақ беттің бір жағына жазылады. Құжаттың түпнұсқасы ткөменде көрсетілген тәсілдердің бірімен орындалады:

- қолжазбамен - Әріптің және санның биіктігі 2,5 мм кем болмау керек. Әріп пен санды құжаттың барлығында анық жазу (тушпен, сиямен немесе шарикті қаламмен, бір түспен-қара немес күлгін) керек;

- түсті қаламдарды қолдану, құжаттардағы бояулар мен сызып тасталынған мәліметтер қабылданбайды;

- ЭЕМ жазу немесе кестелік сызбаларды жазу. Шрифт – кәдімгідей KZ Times New Roman, кегль 14 пунктмен, жоларалық қашықтық интервалы - біреу. Басып шығарудың эконом түрі қабылданбайды.

Беттің төрт жағы бойынша барлық қашықтық сақталуы керек. Сол жақ 25мм, оң жақ 10мм, жоғарғы және төменгі жақтары 15мм кем болмауы тиіс.

Текстегі азат жол қол жазбада 15-17 мм немесе ЭЕМ жазғанда (1,25мм) тең болуы қажет. Қолмен жазылған тестің ара қашықтығы 10мм кем болмауы тиіс.

Қолмен немесе машинамен жазған кездегі жіберілген текстегі (графикалық) қателіктерді ақ бояумен юояп, қаламмен немесе тушпен қателікті жоюға болады. Бір бетте бес қателікке дейін жіберуге болады.

Шимай немесе із қалып бүлінген бетті жұмыс қабылданбайды.

Бақылау жұмысының қажеттілігіне қарай тарау, бөлімшелерге бөлуге болады.

Тараулар реттік санмен көрсетіліп, нүстесіс араб сандарымен және азат жолдан жазылады. Бөлімшелердің әрқасйсысы реттік санмен белгіленуі тиіс. Бөлімшелердің реттік санынан кейін нүкте қойылмайды. Тарудың бөлімдері бірнеше болуы да мүмкін.

Егер бөлімшелер жоқ болса, онда әрбір тармақтардан кейін тармақтық нөмірлері болады. Тармақтардың нөмірінің соңынан кейін нүкте қойылмайды.

Егер құжатта бөлімшелер болса, онда тармақшаларға бөлімшелердің нөмірін қоя отырып, бөлімшенің реттік санынан кейін нүкте қойып тармақшаның реттік санын жазады соңынан нүкте қойылмайды.

Егер текст тек тармақтарға бөлінсе құжаттың реттік санымен нөмірленеді.

Атаулар тарулар, бөлімдер, тармақтарды нақты көрсетуі керек.

Атаулар үлкен әріптермен азат жолды көрсетпей-ақ жазылып, соңына нүкте қойылмайды. Атауларда мөздерді тасымалдауға болмайды. Егер атау екі сөйлемнен тұрса онда арасына нүкте қойылады. Атаулардағы бөлімдер мен тармақтарға жартылай қарйтылған әріптермен жазуға жол беріледі.

Атау бөлімдері мен текс арасындағы қашықтық 3-4 интервал, қол жазбамен жазғанда 15мм, ЭЕМ жазғанда 2мм, сонымен қатар атау мен тару, бөлім мен тармақшалар арасындағы қашықтық қол жазбамен 8мм, ЭЕМ 1мм қашықтықта болады.

Атаулар мен мәтіндер жалғасы бір бетте болады. Атаудың бір беттен екінші бетке жалғасыруға болмайды.

Әрбір мәтіндік құжат жаңа беттен (парақтан) басталады.

Беттерде бос орындар болмауы керек. Барлық беттер толықтай (соңғы қорытынды бетте) толтырылып жазылады.

Мазмұнда аталған құжат бойынша барлық беттердің саны көрсетіледі.

«Жоспар» сөзі ортаға жазылып алғашқы әріп әдеттегідей үлкен әріппен қалғаны қалыпты негіз бойынша жазылады. «Жоспар» сөзі жартылай қарайтылып жазылады.

Мысалы::

Жоспар

Кіріспе 3
1 Ххххххххххххххххххххххх 4
1.1 Ххххххххххххххххххххххх 5
1.2 Ххххххххххх ххххххххххххх 6

2 Хxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx 9
2.1 Хxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxx.......................................11
3 Хxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx......................................13
Қорытынды...15
Қолданылған қайнар көздердің тізімі..16

Беттерге нөмер қою бірінші сыртқы беттен басталады. Бірақ сыртқы бетке нөмір саны қойылмайды, кейінгі беттерге н.өмір араб саны бойынша «Кіріспе» бөлімінен бастап беттің жоғарғы жағыныың оң жағына қойылады

Мәттінің соңында құжатты жазған барлық қолданылған әдебиеттердің тізімі беріледі. Әдебиеттер тізімі құжаттың мазмұнына кіреді.

Мәтінді дайындауға қолданылған әдебиеттер тізімі мына реттермен құрылады: ҚР заңдары, заңға сәйкес актілер (ҚР Президентінің жарлығы, ҚР Үкіметінің қаулысы, министерліктер мен ведомствалардың нормативті актілері), оқулықтар, оқу құралдары, ақпаратты құралдар, монография, кезеңдік басылымдар.

Оқулықтар жөніндегі мәліметтерге (монографиялар, оқулықтар,ақпараттар және т.б.) мыналар кіруі тиіс: авторлар жөніндегі ақпараттар (автордың ат, жөні, тегі); кітаптың аталуы; басыолым жөніндегі ақпарат; шыққан орны; шыққан жылы; томның реттік саны, шығарылым немесе бөлімі; бетінің саны көрсетілуі керек.

Автордың тегін атау септігінде көрсетуі керек. Егер екі немесе оданда көп автор болса кітіпта көрсетілген рет бойынша жазып ортасына үтір қояды. Кітіптың баспадан шыққан орынынын атау септігінде көрсетуі керек.

Кезеңдік басылымдардағы мақалалар бойынша мәліметтер (ретімен) басылымы мына реттерде: автордың аты, жөні, тегі, мақаланың тарауы, мақаланың аталуы (журнал, серияның аталуы, ол болатын болса), шыққан жылы, том (қажеттілігіне қарай), басылым нөмері (журнала), мақаланың басылған беті. Заглавие статьи приводят в том виде, в каком оно дано в периодическом издании.

Бетті көрсеткенде басталған беті мен аяқталған беті көрсетілуі керек.

Құжат мәтінінің мазмұны

Құжат мәтіні қысқаша, нақты және әртүрлі талқылаулар жасалынған болуы керек.

Құжат мәтінінде мыналарға жол берілмейді:

 Кәсіби, тенхницизм, сөйлеу сөздерін қолдануға;

 Сол және сондай түсініктерді әртүрлі ғылыми-техникалық термидерді, сонымен қатар шет ел сөздерін және орыс тілінің теорминдері мен сөздерін синонимдік мағаналарын қайталап қолдануға;

 Қарапайым сөз тіркестерін қолдануға;

 Қазақ орфографиясында көрсетілген ережелер бойынша мемлекеттік стандартқа сәйкес, сонымен қатар аталған құжатта көрсетілген қысқатулардан басқасын қолдануға;

Егер құжатта қысқартулар жиі қолданылатын болса, онда «Кіріспенің» алдындағы «Атаулар мен қысқартулар» бөлімінде қысқатулар жөнінде көрсету керек.

Әріптік шартты белгілер, суреттер немесе белгілер мемлекеттік стандарттар мен қолданыстағы заңддылықтарға сәйкес болуы керек.

Сноскалар. Сілтемелер

Сілтемелер қолданылған қайнар көзді көрсету үшін квадрат жақшада жазылады. Мысалы: "Кедендік бақылау шаралары ҚР барлық аумағында жүзеге асады [26]"

Сноскалар азат жолдан кейін беттің соңында, кестелерде, кестенің соңында горизонтальді сызық бойынша сөздің оң жағының жоғарғы бөлігінде көрсетіледі.

Сноска белгісі сөздің, санның, символдың, қосымшаға түсіндірме беру үшін мәтіннің мәнін түсіндіру үшін қойылады.

Сноска араб санымен жартылай жақшада азат жолдың жоғарғы жағына қойылады.

Мысалы: «...басып шығару құралы[1)]...».

---

1) xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Сносканы нөмірлеу әрбір беттен басталады..

Сносканы санмен қатар жұлдызшаменде қолдануға болады. Төрттен көп жұлдызшаны қолдануға тиым салынады.